

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **63294** (13) **U**
(51) МПК (2011.01)
G06G 3/00

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

видається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ДВОРІВНЕВОЇ МАРШРУТИЗАЦІЇ В ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ МЕРЕЖАХ З КОМУТАЦІЄЮ ВІРТУАЛЬНИХ КАНАЛІВ

1

2

(21) u2011101301

(22) 07.02.2011

(24) 10.10.2011

(46) 10.10.2011, Бюл.№ 19, 2011 р.

(72) ЛЕМЕШКО ОЛЕКСАНДР ВІТАЛІЙОВИЧ, АХ-
МАД М. ХАЙЛАН, СТАРКОВА ОЛЕНА ВОЛОДИ-
МИРІВНА

(73) ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИ-
ТЕТ РАДІОЕЛЕКТРОНІКИ (ХНУРЕ)

(57) Спосіб дворівневої маршрутизації в телекому-
нікаційних мережах з комутацією віртуальних ка-

налів, що включає реалізацію стратегії багатопля-
хової маршрутизації "від джерела" та дозволяє
забезпечити балансування навантаження в мере-
жі, який **відрізняється** тим, що приграничний ма-
ршрутизатор виконує розрахунок множини марш-
рутів, а сервер маршрутів координує одержані
рішення на основі принципу цільової координації
для запобігання перевантаження трактів передачі
мережі, що підвищує масштабованість одержува-
них рішень.

Корисна модель належить до технологій
управління трафіком і може знайти застосування
на прикордонних вузлах (маршрутизаторах і кому-
таторах третього рівня) транспортної мережі при
рішенні задач маршрутизації.

Відомий спосіб (див. Yasukawa S. Signaling
Requirements for Point-to-Multipoint Traffic-
Engineered MPLS Label Switched Paths (LSPs),
RFC4461 // April2006,30 р.) реалізує режим вірту-
альних з'єднань з маршрутизацією "від джерела".

Основним недоліком даного способу є відсут-
ність забезпечення ефективного балансування
навантаження в мережі.

Найбільш близьким по сукупності ознак є спо-
сіб (див. Seok Yo., Lee Yo., Choi Ya., Kim C.A
constrained multipath traffic engineering scheme for
MPLS networks // Proc.of IEEE ICC2002, New York,
р. 2431-2436), який дозволяє реалізувати страте-
гію багатопляхової маршрутизації та забезпечити
більш ефективне балансування навантаження в
мережі.

Однак даний спосіб належить до класу
централізованих рішень та не забезпечує їх масш-
табованість в умовах територіальної розподіленос-
ті телекомунікаційної мережі.

В основу корисної моделі поставлена задача
підвищення масштабованості одержуваних рішень
в умовах територіальної розподіленості телекому-
нікаційної мережі при реалізації багатопляхової
маршрутизації "від джерела".

Поставлена задача вирішується тим, що в
спосіб дворівневої маршрутизації в телекомуні-

каційних мережах з комутацією віртуальних кана-
лів, що дозволяє реалізувати стратегію багатопля-
хової маршрутизації "від джерела" та забезпе-
чити ефективне балансування навантаження,
згідно з корисною моделлю, умови запобігання
перевантаження трактів передачі мережі подані у
декомпозиційному вигляді та для оптимізації про-
цесу дворівневої маршрутизації використано
принцип цільової координації, що, зрештою, до-
звولیло підвищити масштабованість одержуваних
рішень.

Зміст заявленого способу пояснюється насту-
пним.

Структурне описання MPLS-мережі

Нехай структура MPLS-мережі (фіг. 1) опису-
ється за допомогою графа $G=(M, E)$, де M - мно-
жина вузлів, а E - множина трактів передачі в ме-
режі. Всю множину вузлів відповідно до принципів
побудови мережі MPLS можна розбити на дві під-

$$M^+ = \left\{ M_r^+, r = \overline{1, m_{LER}} \right\}$$

множини:
прикордонних маршрутизаторів (Label Edge

$$M^- = \left\{ M_j^-, j = \overline{1, m_{LSR}} \right\}$$

Router, LER) та
множину транзитних маршрутизаторів (Label Switching

Router, LER). Кожній дузі $(i, j) \in E$ графа, яка моде-
лює відповідний тракт передачі в мережі, ставить-
ся у відповідність пропускна здатність Φ_{ij} цього

(19) **UA** (11) **63294** (13) **U**

тракту. Всю множину трафіків K , що надходять від абонентів (мереж доступу), залежно від того, на який прикордонний маршрутизатор надходить цей трафік, можна декомпозиціювати на підмножини

$\left\{ K_r, r = \overline{1, m_{LER}} \right\}$, де K_r - множина трафіків, що надходять на r -й LER. Тоді кожному трафіку з множини K_r зіставляється ряд параметрів:

M_r^+ - r -й LER, на який надходить k -й трафік (вузол-джерело);

M_r^+ - p -й LER, через який k -й трафік убуває з MPLS-мережі (вузол-одержувач);

λ^{kr} - інтенсивність k_r -го трафіка, тобто k -го трафіка, що надходить на r -й LER.

Як приклад, на фіг.1 показані інтенсивності двох трафіків (λ^1 і λ^2), що надходять на другий LER та призначені для четвертого та третього LER відповідно.

Функціональне описання MPLS- мережі

В MPLS- мережі в ході рішення задач маршрутизації в межах поточкових моделей необхідно розрахувати один або множину шляхів (Label Switching Path, LSP) між парою прикордонних вузлів відправник-одержувач, а також визначити порядок розподілу між ними трафіка заданої інтенсивності. Умовимося, що з точки зору підвищення масштабованості рішень задач маршрутизації застосуємо дворівневу схему розрахунку:

- на нижньому рівні - шукані маршрути підлягають розрахунку незалежно на кожному LER для трафіків, які надходять до нього від абонентів (мереж доступу);

- на верхньому рівні - отримані на нижньому рівні рішення координуються з метою запобігання ймовірного перевантаження трактів передачі мережі через децентралізацію прийнятих рішень щодо маршрутизації трафіків.

Тоді для кожного r -го LER як шукані виступають маршрутні змінні x_{ij}^{kr} , які характеризують ін-

тенсивність k_r -го трафіку в тракті $(i, j) \in E$. З метою недопущення втрат пакетів на маршрутизаторах і в мережі в цілому протягом розрахунку маршрутних змінних необхідно забезпечити виконання умов збереження потоку:

$$\begin{cases} \sum_{j:(i,j) \in E} x_{ij}^{kr} - \sum_{j:(j,i) \in E} x_{ji}^{kr} = \lambda^{kr} & \text{при } k_r \in K_r, i = M_r^+; \\ \sum_{j:(i,j) \in E} x_{ij}^{kr} - \sum_{j:(j,i) \in E} x_{ji}^{kr} = 0 & \text{при } k_r \in K_r, i \neq M_r^+, M_p^+; \\ \sum_{j:(i,j) \in E} x_{ij}^{kr} - \sum_{j:(j,i) \in E} x_{ji}^{kr} = \lambda^{kr} & \text{при } k_r \in K_r, i = M_p^+; \end{cases}$$

Система рівнянь-умов (1) повинна виконуватися для кожного трафіка, який надходить на довільний прикордонний маршрутизатор (LER). Крім того, з метою запобігання можливого перевантаження трактів передачі MPLS-мережі протягом розрахунку маршрутних змінних важливо виконати умови (за кількістю трактів передачі):

$$\sum_{r \in M^+} \sum_{k_r \in K_r} x_{ij}^{kr} \leq \varphi_{ij}; \quad (i, j) \in E. \quad (2)$$

Варто врахувати, що при децентралізованому розрахунку маршрутних змінних на кожному окремо взятому LER умови (2) в явному вигляді врахувати не представляється можливим, тому що кожен прикордонний маршрутизатор визначає LSP для трафіків користувачів, що надходять до нього, без інформації про результати розрахунку на сусідніх LER. У зв'язку з цим умови (2) запишемо в наступному вигляді:

$$\sum_{k_r \in K_r} x_{ij}^{kr} \leq \varphi_{ij}; \quad - \sum_{s \in M^+} \sum_{k_r \in K_r} x_{ij}^{kr}; \quad r \in M^+, (i, j) \in E. \quad (3)$$

Значення виразу (3) полягає в тому, що трафік, який маршрутизується з r -го LER, не повинен за своєю інтенсивністю перевищувати доступної пропускної здатності тракту передачі, яка залишилася після обслуговування трафіків інших прикордонних маршрутизаторів.

Згідно з фізичним змістом маршрутних змінних, на них слід накласти обмеження вигляду

$$0 \leq x_{ij}^{kr} \leq \lambda^{kr} \quad (4)$$

У векторно-матричній формі умови (1)-(3) та критерій (4) можна представити в наступному вигляді:

$$B_r \cdot \vec{x}_r \leq \sum_{\substack{s \in M^+ \\ s \neq r}} C_{rs} \vec{x}_s. \quad (5)$$

При розрахунку вектора шуканих змінних як критерій оптимальності одержуваних рішень виберемо мінімум наступної цільової функції:

$$\min_x F \quad \text{при } F = \sum_{r \in M^+} \bar{c}_r^t \vec{x}_r, \quad (6)$$

де вагові коефіцієнти - координати вектора $\bar{c}_r$ по суті є метрикою тракту (i, j) , характеризуючи умовну вартість використання k_r -м трафіків цього тракту; $[\cdot]^t$ - операція транспонування вектору (матриці).

Тоді, переходячи до задачі на безумовний екстремум, необхідно максимізувати лагранжіан за множниками Лагранжа μ :

$$\min_x F = \max_{\mu} L,$$

Де

$$L = \sum_{r \in M^+} \bar{c}_r^t \vec{x}_r + \sum_{r \in M^+} \mu_r^t \left(B_r \cdot \vec{x}_r - \sum_{\substack{s \in M^+ \\ s \neq r}} C_{rs} \vec{x}_s \right). \quad (7)$$

Використання методу цільової координації для реалізації багаторівневої стратегії маршрутизації

Для рішення сформульованої оптимізаційної задачі використаємо метод цільової координації, в межах якого лагранжіан (7) подамо у вигляді:

$$L = \sum_{r \in M^+} \bar{c}_r^t \vec{x}_r + \sum_{r \in M^+} \rho_r^t (A_r \cdot \vec{x}_r - \bar{a}_r) - \sum_{r \in M^+} \sum_{\substack{s \in M^+ \\ s \neq r}} \mu_r^t C_{rs} \vec{x}_s \quad (8)$$

Припустивши, що величини μ_r є фіксованими, можна останній доданок у виразі (8) привести до вигляду:

$$\sum_{r \in M^+} \mu_r^t \sum_{\substack{s \in M^+ \\ s \neq r}} C_{rs} \bar{x}_s = \sum_{r \in M^+} \sum_{\substack{s \in M^+ \\ s \neq r}} C_{rs} \bar{x}_s$$

тоді вираз (8) можна записати наступним чином:

$$L = \sum_{r \in M^+} L_r, \\ L_r = \bar{c}_r^t \bar{x}_r + \mu_r^t (B_r \cdot \bar{x}_r) - \sum_{\substack{s \in M^+ \\ s \neq r}} \mu_s^t C_{rs} \bar{x}_s$$

де

Таким чином, функція (9) набуває сепарабельної форми, а загальна проблема маршрутизації в MPLS-мережі виявилася декомпозиційованою на ряд маршрутних задач (за кількістю прикордонних маршрутизаторів), де кожна задача маршрутизації на r -му LER, що складається в розрахунок вектора $\bar{x}_r$, звелася до максимізації лагранжиану L_r . Рішення завдання максимізації виразу (9) визначає нижній рівень розрахунків - LER-рівень. На верхньому рівні (LSR-рівні), основною задачею якого є

координація рішень, отриманих на нижньому рівні з метою недопущення перевантаження трактів передачі мережі (2), здійснюється модифікація вектора множників Лагранжа шляхом виконання наступної градієнтної процедури:

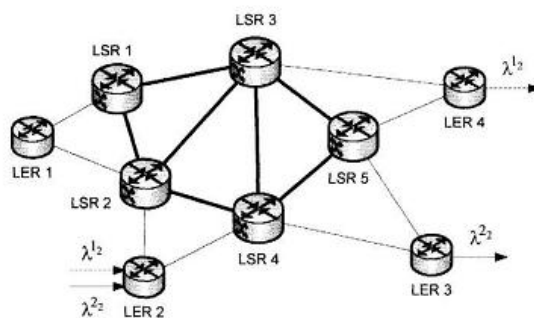
$$\mu_r(\alpha + 1) = \mu_r(\alpha) + \nabla \mu_r \quad (10)$$

де $\nabla \mu_r$ - градієнт функції, який розраховується, виходячи з одержуваних на верхньому рівні

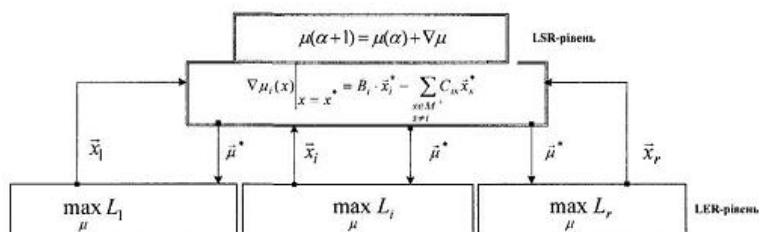
результатів рішення задач маршрутизації ($\bar{x}_r^*$) на кожному конкретному r -му LER ($r \in M^+$), тобто

$$\nabla \mu_r(x) \Big|_{x=x^*} = B_r \cdot \bar{x}_r^* - \sum_{\substack{s \in M^+ \\ s \neq r}} \mu_s^t C_{rs} \bar{x}_s^* \quad (11)$$

Загальна схема дворівневої маршрутизації в MPLS-мережі наведена на фіг.2.

Фіг. 1

Фіг. 2